UDALJENJE S POSLA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U REPUBLICI SRPSKOJ

REZIME: Autor u radu opisuje institut udaljenja s posla državnih službenika u Republici Srpskoj, koji se primjenjuje u slučajevima pokretanja krivičnog ili disciplinskog postupka protiv državnog službenika, a s ciljem zaštite interesa službe dok traje krivični ili disciplinski postupak protiv tog službenika. U prvom redu kroz prikaz zakonodavstva Republike Srpske, a usputno i zakonodavnih rješenja u drugim državama, te kroz prikaz stajališta pravne teorije, autor zasebno obrađuje vrste udaljenje s posla državnih službenika, trajanje udaljenja s posla, naknadu plaće za vrijeme udaljenja s posla i pravne lijekove protiv rješenja o udaljenju s posla. Zaključak autora jest da se radi o nužnom pravnom institutu, no autor predlaže i da se kao kumulativni uvjet za udaljenje s posla propiše opravdano očekivanje da bi službeniku u disciplinskom postupku mogla biti izrečena najstroža kazna - prestanak radnog odnosa. Predlaže se i da se promjenama zakona Odboru državne uprave za žalbe omogući da tijekom cijelog disciplinskog ili krivičnog postupka može odlučivati o opstojnosti rješenja o udaljenju s posla državnog službenika.

Ključne riječi: *disciplinska odgovornost, državni službenik, Republika Srpska, suspenzija, udaljenje s posla*

Uvod

Državni službenik u Republici Srpskoj je osoba sa visokom stručnom spremom koja je zaposlena u organu republičke uprave i obavlja poslove osnovne djelatnosti organa republičke uprave. Izuzetno, državni službenik

* Dr. sc. dipl. iur., Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, e-mail: djuras@mup.hr

je i osoba sa završenom višom i srednjom stručnom spremom u skladu sa Uredbom Vlade.¹

Pojedina kršenja zakona, poradi kojih se protiv državnih službenika vode postupci radi utvrđivanja njihove krivične ili disciplinske odgovornosti nalažu odnosno opravdavaju da oni tijekom takvih postupaka budu udaljeni s posla.²

Krivična odgovornost je pravna odgovornost za krivična djela propisana Krivičnim zakonom Republike Srpske.³ Krivični postupak vodi se prema pravilima propisanim Zakonom o krivičnom postupku Republike Srpske.⁴ Disciplinska odgovornost državnih službenika može se definirati kao poseban vid pravne odgovornosti za povredu radne dužnosti, za koju se u propisanom postupku od strane nadležnog tijela izriče zakonom određena kazna⁵. Radnu dužnost državnih službenika čini ukupnost radnih obveza.⁶ Povreda radne dužnosti je svaka radnja ili propust kojim se krši radna dužnost. Bez discipline odnosno poštivanja pravila rada i ponašanja nije moguće realizirati zadaće niti očuvati ugled službe.⁷

Udaljenje s posla (udaljenje iz republičkih organa uprave) državnih službenika u Republici Srpskoj je regulirano dvama propisima: ZDS-om⁸ i

¹ Čl. 2 Zakona o državnim službenicima Republike Srpske (Zakon o državnim službenicima Republike Srpske (dalje: ZDS), *Službeni glasnik Republike Srpske* (dalje: SG RS), br. 118/08, 117/11, 37/12). Vlada Republike Srpske uredbom propisuje kategorije državnih službenika i njihova zvanja i kriterije za analitičku procjenu radnih mjesta (čl. 27, st. 2 ZDS-a).

² U pravnoj teoriji i zakonodavstvu, pa tako i u ovom radu, kao sinonimi se koriste izrazi: udaljenje iz republičkih organa uprave, udaljenje s posla, udaljenje s rada, udaljenje iz službe i suspenzija.

³ Krivični zakon Republike Srpske (dalje: KZ), *SG RS*, br. 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12, 67/13

⁴ Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske (dalje: ZKP), *SG RS*, br. 53/12.

⁵ Disciplinska odgovornost se u pravnoj teoriji definira kao: „pravna odgovornost zaposlenog za povredu radne obveze ili povredu radne discipline“ (Mandić, M. (2011.). Disciplinska odgovornost radnika i državnih službenika, u: Dukić-Mijatović M. (ur.), *Aktuelne promene u pravnom sistemu država u regionu, Zbornik radova na konferenciji, Sombor - Novi Sad, Pravni fakultet za privredu i pravosuđe*, str. 551.); „odgovornost za povrede radnih dužnosti i obveza, za koje se izriču disciplinske mjere“ (Brajić, V. (2001.), *Radno pravo*, Beograd, Savremena administracija, str. 333.); „odgovornost zaposlenih zbog povrede radnih obveza i dužnosti“ (Šunderić, B. (2005), *Komentar Zakona o radnim odnosima u državnim organima*, Beograd, Glosarijum, str. 193.).

⁶ „Radne obveze su pravnim propisima utvrđene dužnosti u ponašanju radnika na radu ili u vezi sa radom.“, Vranješ, N. (2013). *Disciplinska odgovornost državnih službenika u Republici Srpskoj, Moderna uprava*, (9-10), str. 85.

⁷ Cardona, F., (2003), *Liabilities and Discipline of Civil Servants*, Preuzeto sa: <http://www.oecd.org/dataoecd/22/0/43812763.pdf>, str. 2., opravdanje „*ius puniendi*“ uprave nalazi u tome da se time „pojačava unutarnju disciplinu i odgovornost za zlouporabe i loše izvršenje, te osigurava da svi zaposleni poštuju svoje obveze.“

⁸ ZDS u čl. 1, st. 2 propisuje da se pojedina prava i dužnosti državnih službenika mogu posebnim zakonom urediti na drugačiji način, ako to proizlazi iz prirode njihovih poslova. U Republici

Uredbom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti u republičkim organima uprave Republike Srpske.⁹

Pojam i opće značajke udaljenja s posla

Udaljenje s posla je institut kojim se državni službenik, u zakonom propisanim slučajevima, može ili mora udaljiti s posla do okončanja pritvora odnosno disciplinskog ili krivičnog postupka.¹⁰

„Opće značajke suspenzije jesu legalitet, privremenost, represivnost, preventivnost i akcesornost.“¹¹ Legalitet znači da državni službenik može biti udaljen s posla samo u slučaju propisanom zakonom; privremenost ukazuje da udaljenje iz organa može trajati najduže do donošenja konačne odluke u postupku u svezi s kojim je doneseno rješenje o udaljenju; represivnost se iskazuje u zadiranju u profesionalni položaj, ugled i materijalno stanje državnog službenika; preventivnost ukazuje na zaštitni karakter ove mjere kojom se štiti interes službe odnosno državni službenik se sprječava da čini nove povrede ili otežava prikupljanje dokaza,¹² a akcesornost je posljedica svrhe ovog instituta, jer udaljenje s posla uvijek prati neko stanje stvoreno protupravnim ponašanjem državnog službenika koje se utvrđuje u posebnom disciplinskom ili krivičnom postupku.¹³

Udaljenjem s posla državni službenik ne gubi svoje svojstvo. On i dalje ostaje državni službenik i zadržava svoje radno mjesto, jedino ne obavlja svoje radne dužnosti.¹⁴

Srpskoj, primjerice, Zakonom o policijskim službenicima Republike Srpske, *SG RS*, br. 20/14., je posebno uređeno udaljenje s posla policijskih službenika.

⁹ Uredba o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti u republičkim organima uprave Republike Srpske, *SG RS*, br. 104/09, 77/12

¹⁰ Perišić V., Perišić-Glušćević J., Karakas N. (2014). Noveliranje radnih standarda - novo zapošljavanje ili novo otpuštanje, *Pravo - teorija i praksa*, 31(10-12), str. 43-58.

¹¹ Bolanča, D. (1995). Posebnosti suspenzije pomoraca u hrvatskom radnom i pomorskom pravu. *Pravo u gospodarstvu*, sv. 11-12, str. 828.

¹² Krbek, I. (1962). *Pravo javne uprave u FNRJ*, II. knjiga – Organizacija i službenici, Zagreb, Biro tehnički izdavački zavod, str. 306., je istakao da je udaljenje iz službe „samo provizorno i zaštitno sredstvo u interesu službe.“

¹³ „Suspenzija ili udaljenje iz službe je mjera koja se primjenjuje na državnog službenika za kojeg se sumnja da je povrijedio službenu dužnost. Riječ je o posebnoj mjeri koja nije sankcija jer još nije utvrđena disciplinska odgovornost državnog službenika.“, Drmić, A. (2010). Vrste povreda službene dužnosti i disciplinske sankcije, *Hrvatska javna uprava*, 10 (3), 792.

¹⁴ Petrović I. (2014) Reforma javnog sektora po modelu novog javnog menadžmenta, *Pravo - teorija i praksa* 31(1-3), str. 1-16.

Vrste udaljenja s posla

Zakonodavac razlikuje obvezatno i fakultativno udaljenje s posla državnih službenika.

Rješenjem rukovoditelja republičkog organa uprave odnosno Vlade za državne službenike koje postavlja Vlada, državni službenik se udaljava s posla u slijedećim slučajevima: 1. ako je potvrđena optužnica za krivično djelo učinjeno u vršenju njegovih poslova i zadataka, 2. ako se državni službenik nalazi u pritvoru, 3. ako bi njegova prisutnost na radu štetila interesu organa ili ometala vođenje disciplinskog postupka.¹⁵

Obvezatno udaljenje s posla državnog službenika u slučaju potvrđivanja optužnice za krivično djelo učinjeno u vršenju njegovih poslova i zadataka je opravdano iz više razloga: a. krivična djela protiv službene dužnosti¹⁶ su zapreka za prijem u državnu službu,¹⁷ b. time se šalje jasna poruka i državnim službenicima i građanima da državna služba neće tolerirati da u državnoj službi rade osobe koje krše i zloupotrebljavaju službena ovlaštenja, c. onemogućava se rukovoditelj organa državne uprave ili Vlada da pogoduje određenom državnom službeniku i da ga po svojoj prosudbi ne udalji s posla u opisanom slučaju.¹⁸

Udaljenje s posla po osnovi pritvora je opravdano i zbog faktične nemogućnosti da u tom slučaju državni službenik obavlja svoj posao, ali i zbog postojanja razloga zbog kojih sud određuje mjeru pritvora.¹⁹

Zaštita interesa službe ili opasnost od ometanja vođenja disciplinskog postupka opravdavaju primjenu instituta udaljenja s posla, o čemu prosuđuje nadležna osoba u svakom konkretnom slučaju, pri čemu donositelj rješenja u obrazloženju akta mora konkretno navesti čime odnosno kako bi državni

¹⁵ Čl. 74 i 76, st. 1. ZDS-a.

¹⁶ Glava 27 KZ-a

¹⁷ Čl. 29, st. 1, toč. 4 ZDS-a.

¹⁸ Zakon o policiji Hrvatske, *Narodne novine*, br. 34/11, 130/12, 89/14, 151/14, 33/15, u čl. 112, st. 1 propisuje da ministar ili nadležni rukovoditelj mora udaljiti iz službe policijskog službenika protiv kojeg je pokrenut krivični ili disciplinski postupak zbog djela s obilježjem korupcije.

¹⁹ Razlozi za pritvor propisani su čl. 197, ZKP-a. Rješenje po kojem se državni službenik *ipso iure* stavlja pod suspenziju, ako je pritvoren sudskom odlukom, sadrži u čl. 103, st. 1 Zakon o državnim službenicima Grčke (dalje: ZDS Grčke), Zakon broj 2683/1999. Preuzeto sa: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/untc/umpan001819.pdf>. Obvezatna suspenzija odnosno udaljavanje iz službe državnog službenika protiv kojeg je određen pritvor propisani su čl. 58, st. 1 Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine (dalje: ZDS FBiH), *Službene novine FBiH*, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12. odnosno čl. 100. t. d. Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, *Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH*, br. 9/14.

službenik, do okončanja postupka, štetio interesima službe ili ometao vođenje disciplinskog postupka.²⁰

„Zaposleni se udaljava sa rada kad se odluka o tome donese. Bez odluke, nema udaljenja i kada osnova za udaljenje postoji. S obzirom na to, odluka o udaljenju zaposlenog sa rada ima konstitutivni karakter.“²¹

Rješenjem rukovoditelja republičkog organa uprave odnosno Vlade za državne službenike koje postavlja Vlada, državni službenik se može udaljiti s posla u slijedećim slučajevima: 1. ako je protiv državnog službenika potvrđena optužnica za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje tri godine ili 2. ako je pokrenut disciplinski postupak zbog učinjene teže povrede radne dužnosti do okončanja disciplinskog postupka.²²

U slučaju fakultativne suspenzije nadležno tijelo samostalno prosuđuje, obzirom na težinu krivičnog djela odnosno povrede radne dužnosti i kaznu koja bi mogla biti izrečena, okolnosti slučaja, ali i radno mjesto državnog službenika odnosno prava i dužnosti koje konkretni službenik ima, da li će državnog službenika udaljiti s posla.

Dobro je da je zakonodavac, osim kada je postupak pokrenut zbog krivičnog djela počinjenog u vršenju poslova i zadataka državnog službenika, prepustio nadležnoj osobi da samostalno prosuđuje da li će u svakom slučaju udaljiti s posla državnog službenika ako je protiv njega potvrđena optužnica za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje tri godine. U slučaju da je istovremeno pokrenut disciplinski postupak, što se događa u najvećem broju slučajeva jer se počinjenjem krivičnog djela ostvaruju i obilježja povrede radne dužnosti,²³ taj službenik će biti brzo kažnjen (ili oslobođen od odgovornosti) u disciplinskom postupku, pa moguće i kaznom prestanak radnog odnosa. Ukoliko nije pokrenut i disciplinski postupak, službenik bi bio udaljen s posla na neodređeno vrijeme odnosno do okončanja krivičnog postupka, sa mogućnošću da nakon nekoliko godina bude oslobođen

²⁰ Čl. 197, st. 2 Zakona o općem upravnom postupku Republike Srpske, *SG RS*, br. 13/02, 87/07, 50/10, u vezi sa čl. 96 ZDS-a. U Crnoj Gori je činjenica da bi prisutnost državnog službenika, protiv kojeg je pokrenut disciplinski postupak, mogla štetiti interesu državnog organa ili ometati tijek disciplinskog postupka, razlog temeljem kojeg rukovoditelj državnog organa rješenjem može, do okončanja disciplinskog postupka, tom državnom službeniku: a. ograničiti ili oduzeti dana ovlaštenja, b. odrediti mjeru privremenog premještanja na drugo radno mjesto, c. zabraniti obavljanje poslova u državnom organu (čl. 93-94 Zakona o državnim službenicima i namještenicima Crne Gore, *Službeni list Crne Gore*, br. 39/11, 50/11, 66/12, 34/14, 52/14).

²¹ Ivošević, Z., Ivošević, M. (2004). Komentar Zakona o radu, Beograd, Savremena administracija, str. 279.

²² Čl. 75, ZDS-a.

²³ Čl. 66, st. 2, čl. 68, st. 1 toč. b. ZDS-a i toč. 10, Kodeksa ponašanja državnih službenika Republike Srpske *SG RS*, br. 83/02.

krivične optužbe ili da ona bude odbijena zbog zastare krivičnog progona, a čitavo vrijeme bi primao dio plaće i netko drugi bi morao obavljati njegove poslove.

Odredba da se državni službenik može udaljiti iz službe već i zbog same činjenice da je pokrenut disciplinski postupak zbog teže povrede radne dužnosti je prestroga. Iako se za svaku težu povredu radne dužnosti može izreći i najstroža kazna prestanak radnog odnosa,²⁴ mogućnost udaljenja iz službe je potrebno uvjetovati i nekim drugim razlogom budući se u ovakvom slučaju ne vidi svrha primjene instituta udaljenja iz službe.²⁵ Odredbu o primjeni udaljenja iz službe samo po osnovi pokrenutog disciplinskog postupka ne sadrži niti jedan propis iz usporednog prava citiran u ovom radu.

Pravo na naknadu za vrijeme udaljenja s posla

„Za vrijeme udaljenja sa rada zaposleni u državnom organu ne obavlja svoje poslove, zbog čega ne može primati plaću. Ali, s obzirom na to da se protiv zaposlenog tek utvrđuje krivnja za učinjenu težu povredu radne obveze i dužnosti, on za sve vrijeme udaljenja sa rada ima pravo na odgovarajuću naknadu plaće.“²⁶

U slučaju izrečenog udaljenja s posla, državni službenik ima pravo na naknadu u iznosu od 50% svoje plaće, dok udaljenje traje (čl. 76, st. 2 ZDS-a).²⁷

²⁴ Čl. 70, st. 1 ZDS-a.

²⁵ Zakon o policiji Srbije, *Službeni glasnik*, br. 101/05, 63/09, 92/11, u čl. 165. propisuje da direktor policije ili nadležni rukovoditelj može udaljiti iz službe policijskog službenika ako je protiv njega donijeto pravomoćno rješenje o provedbi istrage za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti ili je pokrenut disciplinski postupak zbog teže povrede službene dužnosti, a njegova daljnja prisutnost na radu bi štetila interesima službe.

²⁶ Novaković, S. (2003). Disciplinska odgovornost zaposlenih u državnim organima, *Pravni život*, (3-4), str. 150.: „Odredbama o suspenziji državni se službenici štite u daleko većoj mjeri nego druge osobe u radnom odnosu. Tako je na primjer u općem sustavu radnih odnosa upućivanje na izdržavanje kazne zatvora razlog za izvanredni otkaz ugovora o radu, a u hrvatskom službeničkom pravu upućivanje na izdržavanje kazne zatvora u trajanju do 6 mjeseci nema kao posljedicu prestanak državne službe (dovodi do mirovanja službeničkog odnosa), nadalje, u općem sustavu radnih odnosa osobe u pritvoru nemaju pravo ni na kakvu naknadu (s obzirom na to da ne rade, nemaju pravo na plaću, a niti je zakonom određeno da bi pritvor bio opravdan razlog odsutnosti s rada tijekom kojeg radnik ima pravo na naknadu plaće), a u službeničkom sustavu službenici u pritvoru imaju pravo na naknadu plaće u iznosu od 60 do 80% plaće u mjesecu koji je prethodio njihovom pritvaranju.“ Potočnjak, Ž. (2007), Radni odnosi državnih službenika, u: Potočnjak, Ž. et al. (urednik), Radni odnosi u Republici Hrvatskoj, Zagreb, Pravni fakultet u Zagrebu i Organizator, str. 849.

²⁷ Prema članu 105, st. 2 ZDS-a Grčke državni službenik ima pravo na polovicu plaće za vrijeme suspenzije, dok ZDS FBiH u čl. 59, st. 3 propisuje da državni službenik tijekom preventivne suspenzije prima puni iznos plaće. Prema čl. 104 Zakona o policijskim službenicima Republike

Trajanje udaljenja s posla

Udaljenje s posla traje dok za to postoje razlozi, a najduže do: 1. konačnosti odluke o disciplinskoj odgovornosti zbog povrede radne dužnosti, 2. nastupanja zastare za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka, 3. okončanja krivičnog postupka, odnosno do nastupanja zastare njegovog vođenja ako je osnova udaljenja izvršenje krivičnog djela na radu ili u vezi sa radom, 4. ukidanja pritvora, osim u slučaju ako bi njegova prisutnost na radu štetila interesu organa ili 5. ukidanja udaljenja na osnovu odluke nadležnog organa donijete prije okončanja disciplinskog, odnosno krivičnog postupka.²⁸

Državnom službeniku pripadaju pravo na razliku između primljene plaće i plaće koju bi ostvario da nije bio udaljen s posla, kao i druga prava iz radnog odnosa koja zbog udaljenja nije mogao ostvariti u slučaju: 1. ako mu ne bude izrečena disciplinska mjera zbog povrede radne dužnosti ili 2. ako je na osnovu pravomoćne sudske odluke krivični postupak protiv njega obustavljen ili je isti oslobođen optužbe, ili je optužba odbijena, ali ne zbog nenadležnosti.²⁹

Državnom službeniku ne pripada novčana naknada za pretrpljene psihičke boli uslijed nezakonitog udaljenja s posla, „jer je njegova satisfakcija u tome što je pravomoćnom sudskom odlukom vraćen na posao.“³⁰

Žalba protiv rješenja o udaljenju s posla

Na rješenje o udaljenju koje donosi rukovoditelj organa državni službenik može izjaviti žalbu Odboru državne uprave za žalbe³¹ u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja. Odbor državne uprave za žalbe odlučiti će o žalbi u roku od 30 dana od dana njenog prijema. Protiv rješenja o udaljenju koje donosi Vlada nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti spor pred nadležnim sudom³².

Propuštanje zakonskog roka u kojem Odbor državne uprave za žalbe mora odlučiti o žalbi, ne dovodi do posljedice prestanka važenja rješenja o udaljenju s posla – dakle, radi se o instruktivnom roku koji je u funkciji

Srpske, *SG RS*, br. 20/14, tijekom udaljenja iz Ministarstva policijski službenik ima pravo na naknadu u visini od 55% plaće koju bi ostvario da je bio na radu.

²⁸ Čl. 46 Uredbe.

²⁹ Čl. 49 Uredbe.

³⁰ Lale, R. (2012). Udaljenje radnika sa rada (suspenzija), *Godišnjak Pravnog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu*, (1), str. 137.

³¹ Odbor državne uprave za žalbe ima status neovisnog organa, a odlučuje u drugom stupnju o žalbama koje se odnose na statusna pitanja državnih službenika, u koja spada i njihova disciplinska odgovornost (čl. 107, st. 1 i čl. 109, st. 1-2 ZDS-a).

³² Čl. 77, ZDS-a.

procesne discipline, a posljedica se može očitovati jedino u pravu državnog službenika, kojeg je s posla udaljio rukovoditelj organa, da pokrene spor zbog šutnje uprave.³³

Zaključak

Udaljenje s posla je institut koji je nužan kako bi se otklonila šteta koja bi mogla nastati interesima službe ako bi državni službenik protiv kojeg je određen pritvor odnosno pokrenut krivični ili disciplinski postupak nastavio obavljati službu dok traje pritvor odnosno pokrenuti postupak. Ovaj institut je potreban i kako bi se državnog službenika, u određenim slučajevima, spriječilo u ometanju disciplinskog postupka, u prvom redu radi sprječavanja prikupljanja dokaza ili vršenja utjecaja na svjedoke.

Obvezatno odnosno fakultativno udaljenje s posla u vezi sa vođenjem disciplinskog postupka, osim činjenicom da ostanak u službi šteti interesima službe odnosno da je pokrenut disciplinski postupak zbog teže povrede radne dužnosti, trebalo bi kumulativno uvjetovati i postojanjem opravdanog očekivanja da bi državnom službeniku mogla biti izrečena najstroža kazna - prestanak radnog odnosa.³⁴ Ovo zato što se samo u postupku zbog težih povreda radne dužnosti u kojima se opravdano očekuje izricanje kazne prestanka radnog odnosa može tvrditi da bi ostanak u službi štetio interesima službe, budući da se u ostalim slučajevima (gdje nije opravdano očekivati izricanje kazne prestanka radnog odnosa i gdje, u konačnici, ne bude izrečena najstroža sankcija) službenik vraća u službu po okončanju postupka, pa se prethodnim privremenim udaljenjem s posla ne postiže nikakva korist za službu.

Obvezatno udaljenje s posla bi trebalo propisati za državnog službenika kojem je prvostupanjskom odlukom nadležnog tijela izrečena disciplinska kazna prestanak radnog odnosa, a ukoliko prethodno takav službenik nije bio udaljen s posla.³⁵

U odnosu na trajanje udaljenja s posla, trebalo bi propisati da udaljenje s posla, koje izrekne rukovoditelj organa ili Vlada, traje najduže 6 mjeseci, te da se odlukom Odbora državne uprave za žalbe može produžavati svakih 6 mjeseci za isto razdoblje, pa tako do okončanja disciplinskog ili krivičnog

³³ Čl. 8 Zakona o upravnim sporovima, *SG RS*, br. 109/05, 63/11.

³⁴ Uvjet da se državni službenik može udaljiti iz službe ako je vjerojatno da će u disciplinskom postupku biti izrečena kazna prestanak državne službe, sadrži u paragrafu 38, st. 1 Savezni disciplinski zakon Njemačke, BGBl. I. S. 1510/01, 160/09, 2554/11, 3154/13, 3386/13, 250/15, preuzeto sa: <http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/bdg/gesamt.pdf>.

³⁵ Primjerice, člankom 103, st. 2 ZDS-a Grčke propisano je obvezatno udaljenje iz službe državnog službenika kojem je izrečena kazna prestanka državne službe.

postupka. Ovo iz razloga jer bi navedeni Odbor prema stanju disciplinskog ili krivičnog postupka, svakih 6 mjeseci mogao ocijeniti svrhovitost odnosno utemeljenost daljnjeg udaljenja s posla budući da nadležno tijelo tijekom disciplinskog ili krivičnog postupka prikuplja i analizira i one dokaze koji nisu bili dostupni u trenutku rješavanja žalbe protiv rješenja o udaljenju s posla, pa iz tog razloga može izvesti i različiti zaključak o daljnjoj potrebi odnosno osnovanosti udaljenja s posla državnog službenika. Također, ako prvostupanjsko nadležno tijelo donese odluku kojom se državni službenik udaljen s posla oslobađa od odgovornosti ili u disciplinskom postupku kažnjava nekom od blažih kazni, bilo bi opravdano da Odbor državne uprave za žalbe ocijeni i daljnju svrhovitost udaljenja s posla takvog službenika.³⁶ Time bi se državnom službeniku udaljenom s posla omogućilo da odmah započne s radom, a iznos naknade koja će mu se, ako konačnim rješenjem u disciplinskom postupku bude oslobođen od odgovornosti, trebati isplatiti, bi bio znatno manji.

Obzirom na značaj i pravne posljedice udaljenja s posla, nije prihvatljivo da je rok za rješavanje žalbe na rješenje o udaljenju s posla instruktivne prirode, pa bi valjalo propisati da se državni službenik, ako u zakonskom roku Odbor državne uprave za žalbe ne riješi njegovu žalbu, vraća na posao.³⁷

Damir Juras, LL.D

The Ministry of Internal Affairs of Republic of Croatia

SUSPENSION FROM WORK OF CIVIL SERVANTS IN REPUBLIC OF SRPSKA

A b s t r a c t

In the paper the author describes the institute of suspension from work in Republic of Srpska, which is applied in the cases of criminal or discipli-

³⁶ Zakon o državnim službenicima Srbije, *Službeni glasnik Republike Srbije*, br. 79/05, 81/05, 83/05, 64/07, 67/07, 116/08, 104/09, 99/14, u čl. 116, st. 3 propisuje da se udaljenje s rada državnog službenika opoziva ako prestanu razlozi zbog kojih je doneseno. Člankom 104, st. 4 ZDS-a Grčke određeno je da po proteku godine dana, vijeće službe odlučuje hoće li se suspenzija dalje nastaviti.; U Francuskoj je udaljenje iz službe, tijekom disciplinskog postupka, ograničeno na 4 mjeseca, dok je u Španjolskoj vremenska granica 6 mjeseci, ali se udaljenje može produžiti ako je disciplinski postupak zaustavljen zbog razloga koji se mogu pripisati državnom službeniku o kojem je riječ, Cardona, 2003, str. 9.

³⁷ ZDS Grčke, u članku 104, st. 2 propisuje da suspenzija, koju je izrekao rukovoditelj, prestaje važiti ako nadležno vijeće o njoj ne odluči u roku od 15 dana.

nary proceedings against a civil servant, with an aim to protect the interests of the service during the course of criminal or disciplinary proceedings against the officer. Primarily through a review of legislation of Republic of Srpska, as well as through legal solutions in other countries and through a review of a standpoint of legal theory, the author separately analyzes the types of suspension from work of civil servants, the duration of suspension, the salary compensation for the period of suspension, and legal remedies against the decision on suspension from work. The author's conclusion is that this is a necessary legal institute, but he suggests, as a cumulative condition for suspension from work, a reasonable expectation that the civil servant could be imposed with the most severe punishment in the disciplinary proceedings – the termination of the employment in a civil service. It is also suggested that, by the amendments of law, the Civil Service Board of Appeal is enabled to decide on the existence of the decision on suspension during the entire disciplinary or criminal proceedings.

Keywords: *disciplinary responsibility, civil servant, Republic of Srpska, suspension, suspension from work*

Literatura:

1. Bolanča, D. (1995). Posebnosti suspenzije pomoraca u hrvatskom radnom i pomorskom pravu. *Pravo u gospodarstvu*, sv. 11-12, str. 825-840.
2. Brajić, V. (2001). Radno pravo, Beograd, Savremena administracija
3. Cardona, F. (2003). Liabilities and discipline of civil servants, str. 1-10., (2015. Januar 02). Preuzeto sa: <http://www.sigmaweb.org/publication-sdocuments/37890790.pdf>, 2003
4. Drmić, A. (2010). Vrste povreda službene dužnosti i disciplinske sankcije, *Hrvatska javna uprava*, 10(3), str. 771-797
5. Ivošević, Z., Ivošević, M. (2004). Komentar Zakona o radu, Beograd, Savremena administracija
6. Krbek, I. (1962). Pravo javne uprave u FNRJ, II. knjiga – Organizacija i službenici, Zagreb, Birotehnički izdavački zavod
7. Krivični zakon Republike Srpske, *Službeni glasnik Republike Srpske*, br. 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12, 67/13
8. Lale, R. (2012). Udaljenje radnika sa rada (suspenzija), *Godišnjak Pravnog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu*, (1), str. 133-144

9. Mandić, M. (2011). Disciplinska odgovornost radnika i državnih službenika, u: Dukić-Mijatović M. (ur.), Aktuelne promene u pravnom sistemu država u regionu, Zbornik radova na konferenciji, Sombor - Novi Sad, Pravni fakultet za privredu i pravosuđe, str. 551-561
10. Novaković, S. (2003). Disciplinska odgovornost zaposlenih u državnim organima, *Pravni život*, (3-4), str. 135-151
11. Perišić V., Perisić-Glušćević J., Karakas, N. (2014). Noveliranje radnih standarda - novo zapošljavanje ili novo otpuštanje, *Pravo - teorija i praksa*, 31, (10-12), str. 43-58
12. Petrović I. (2014) Reforma javnog sektora po modelu novog javnog menadžmenta, *Pravo - teorija i praksa*, 31, (1-3), str. 1-16
13. Potočnjak, Ž. (2007). Radni odnosi državnih službenika, u: Potočnjak, Ž. et al. (ur.) , Radni odnosi u Republici Hrvatskoj, Zagreb, Pravni fakultet u Zagrebu i Organizator, str. 803-876
14. Savezni disciplinski zakon Njemačke, BGBl. I.S. 1510/01, 160/09, 2554/11, 3154/13, 3386/13, 250/15, 250/15, (2015, Maj 08). Preuzeto sa: <http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/bdgg/gesamt.pdf>
15. Šunderić, B. (2005). Komentar Zakona o radnim odnosima u državnim organima, Beograd, Glosarijum
16. Uredba o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti u republičkim organima uprave Republike Srpske, *Službeni glasnik Republike Srpske*, br. 104/09, 77/12
17. Vranješ, N. (2013). Disciplinska odgovornost državnih službenika u Republici Srpskoj, *Moderna uprava*, (9-10), str. 85-96
18. Zakon o državnim službenicima Grčke, Zakon broj 2683/1999, (2015, Januar 02). Preuzeto sa: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/untc/umpan001819.pdf>
19. Zakon o državnim službenicima Hrvatske, *Narodne novine*, br. 92/05, 107/07, 27/08, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12-proč. tekst, 37/13, 38/13, 1/15
20. Zakon o državnim službenicima i namještenicima Crne Gore, *Službeni list Crne Gore*, br. 39/11, 50/11, 66/12, 34/14, 52/14
21. Zakon o državnim službenicima Republike Srpske, *Službeni glasnik Republike Srpske*, br. 118/08, 117/11, 37/12
22. Zakon o državnim službenicima Srbije, *Službeni glasnik Republike Srbije*, br. 79/05, 81/05, 83/05, 64/07, 67/07, 116/08, 104/09, 99/14
23. Zakon o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine, *Službene novine Federacije BiH*, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12
24. Zakon o državnoj službi u organima javne uprave Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, *Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH*, br. 9/14.

25. Zakon o državnoj službi u ustanovama Bosne i Hercegovine, *Službeni glasnik Bosne i Hercegovine*, br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12
26. Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske, *Službeni glasnik Republike Srpske*, br. 53/12
27. Zakon o općem upravnom postupku Republike Srpske, *Službeni glasnik Republike Srpske*, br. 13/02, 87/07, 50/10
28. Zakon o policiji Hrvatske, *Narodne novine*, br. 34/11, 130/12, 89/14, 151/14, 33/15
29. Zakon o policiji Srbije, *Službeni glasnik Republike Srbije*, br. 101/05, 63/09, 92/11
30. Zakona o policijskim službenicima Republike Srpske, *Službeni glasnik Republike Srpske*, br. 20/14